

da vi fik den sidste Menighedsraadslov, men der er jo, som sagt, i de 10 Aar, der er gaaet, sket baade et og andet, som har forandret dette Forhold noget. Jeg tænker paa, at baade Loven om Kirkers Bestyrelse af 1915 og Loven af 1919 har medført, at Administrationen har brugt disse Menighedsraad som Mellemlid, og jeg skal ikke nægte, at det kan være rimeligt og naturligt, at dette er sket. Men jeg vil fremhæve det som en Kendsgerning, at derved har Menighedsraadene, selv om Loven endnu den Dag i Dag har Formen fra 1912, faaet en noget anden Karakter, jeg kunde fristes til at sige, at de er blevet „frivilligt obligatoriske“; man har ikke kunnet undvære dem.

Men selv om Forholdet altsaa nu er det, at man har faaet Menighedsraad overalt, og at de af de forskellige Ministre, baade af Hr. Keiser-Nielsen og det ærede Medlem Hr. Povlsen, er taget i Tjeneste som Mellemlid for Administrationen, vil jeg dog fastholde, at jeg for mit personlige Vedkommende gerne havde set, at de fremdeles var blevet staaende med Frivillighedens Præg over sig. Det betyder noget for mig ifølge min kirkepolitiske Betragtning, at de ikke er obligatoriske. Jeg kan kun glæde mig over, at man alle Vegne har brugt disse Raad, og jeg kan ogsaa finde det fuldstændig rigtigt, at man fra Administrationens Side har brugt dem, men personlig ønsker jeg, at de havde bevaret det oprindelige Frivillighedens Præg, og jeg skal om et Øjeblik begrunde hvorfor.

I det kirkelig Udvalg har jeg forsøgt at faa et Flertal til at støtte et Forslag om, at man beholdt Menighedsraadslovens nuværende § 1 uforandret, og jeg beklager meget, at denne Sag ikke er omtalt i den Betænkning, der er udsendt fra det kirkelige Udvalg. Det lykkedes mig ikke, idet man dér gjorde den samme Betragtning gældende som Kirkeministeren — og det var fra meget forskellige Sider, denne Betragtning blev hævdet —, at i Virkeligheden har det vist sig, at man vil have disse Menighedsraad alle Vegne, og hvorfor skal man ikke slaa det fast i Loven? Paa dette Punkt er jeg uenig med det store Flertal i det kirkelige Udvalg, og jeg er vel heller ikke enig med min Kollega Kirkeministeren paa dette Punkt. Jeg ønsker altsaa Frivillighedspræget bevaret. Efter mit Skøn staaer nemlig Forslaget om de obligatoriske Menighedsraad og Forslaget om Provstiudvalg i den inderligste Forbindelse med hinanden. Hvis man ikke havde obligatoriske Menighedsraad, vilde man heller ikke faa Provstiudvalg af den Art, som nu er foreslaaet. Jeg vil kalde de obligatoriske Menighedsraad sammen med

de foreslaaede Provstiudvalg for et stift, ret ubevægeligt Skelet i den danske Folkekirke, og et saadant ønsker jeg ikke. Det har været en af vor Folkekirkes gode Sider, at den ikke har haft et saadant fast, mere eller mindre ubevægeligt Skelet, som obligatoriske Menighedsraad sammen med Provstiudvalg vil give. Det har været en Fordel ved vor Folkekirke, for i Kraft deraf har der været en vis Smidighed til Stede, og Folkekirken har haft sin Styrke i at være bevægelig. Man har saa tidt talt om, at vi gennem vor kirkelige Lovgivning har faaet Ventil, der har hindret Sprængning af Folkekirken; det er en anden Maade at udtrykke det samme paa. Jeg ønsker gerne vor Folkekirke beskyttet mod alt for stive Skeletter, og at den for Fremtiden maa have det saaledes, som den har haft det hidtil, at den kan rette sig efter Forholdene paa samme Maade som alt, der er levende og bevægeligt. Det, der er levende, er aldrig stift og haardt, men kan bøje sig efter de Krav, som Livet stiller, og efter de Forhold, som Udviklingen giver.

Den højtærede Kirkeminister har udtalt, at de obligatoriske Menighedsraad sammen med Provstiudvalgene ikke betyder, at nu maa der komme en repræsentativ Kirkeforfatning, og jeg er enig med den højtærede Kirkeminister i hans Tro paa, at Udviklingen ikke vil komme til at gaa i den Retning. Jeg har den Dag i Dag som tidligere den Opfattelse, at en Kirkedag hører kun hjemme i en Frikirke. En Kirkedag i en Statskirke eller en Folkekirke indrettet som vor synes jeg ikke er paa sin Plads. Det faste folkekirkelige Skelet, der nu er foreslaaet, tror jeg ikke vil fremme, men hindre den naturlige, maa jeg sige *historiske*, Udvikling af vor Folkekirke.

Endelig vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger om Bispevalg. Her har navnlig det ærede Medlem Hr. Povlsen udtalt den Opfattelse, at Indførelsen af Bispevalg vilde være et stærkt Skridt henimod en repræsentativ Forfatning. Det forstaar jeg i Almindelighed ikke, og naar jeg ser paa det forelagte Forslag, forstaar jeg det slet ikke. Jeg har i det kirkelige Udvalg, som Betænkningen vil udvise, og som Kirkeministeren har nævnt, stillet et Forslag, som var i nøje Overensstemmelse med Kirkeministerens Brev til det kirkelige Udvalg angaaende denne Sag. Forslaget gik ud paa, at der skulde gives Menigheder og Præster Lejlighed til at udtale deres Ønske, naar Bispevalg skulde finde Sted. Jeg havde i mit Forslag ikke delt Menighedsraadsmedlemmerne og Præsterne i to Vælgerkorps, men fore-